

UN PASSEIG PEL POBLE DE SANT JOAN D'HORTA

Itinerari per a l'alumnat de
Cicle Superior de Primària

PRESENTACIÓ	1. OBJECTIUS DIDÀCTICS	2. QUÈ CAL SABER ABANS DE FER L'ACTIVITAT?	3. COMPETÈNCIES BÀSIQUES
4. CONTINGUTS DE CONCEPTES	5. CONTINGUTS DE PROCEDIMENTS	6. METODOLOGIA, DESENVOLUPAMENT I RECORREGUT	7. ACTIVITATS D'APRENTATGE
8. RECURSOS I MATERIALS	9. FITXA DE L'ACTIVITAT	10. CONSELLS PRÀCTICS	

Ajuntament de Barcelona - Arxiu Municipal de Barcelona

Direcció del Sistema Municipal d'Arxius
Carrer d'Avinyó, 7, 1a planta
Tel. 934 027 602

Arxiu Municipal del Districte d'Horta-Guinardó

C. Lepant, 387, baixos, 08025 Barcelona
Tel. 932 916 723
amdhg@bcn.cat

barcelona.cat/arxiunicipal

FB: @bcnarxiunicipal

TW: @BCN_arxiu

IG: @bcnarxiunicipal

Fotografies

Arxiu Municipal del Districte d'Horta-Guinardó

UN PASSEIG PEL POBLE DE SANT JOAN D'HORTA

**Guió didàctic de l'itinerari
per a Cicle Superior d'Educació Primària**

PRESENTACIÓ

Us proposem un recorregut per una de les zones més rurals del pla de Barcelona, l'antic poble de Sant Joan d'Horta. Aquest recorregut té la finalitat de donar a conèixer la història d'aquest poble des de l'època medieval fins que esdevingué part del municipi de la Ciutat Comtal. Aquesta descoberta es farà a partir dels edificis que es conserven i dels documents procedents dels fons de l'Arxiu Municipal del Districte d'Horta-Guinardó.

L'activitat està dissenyada per a públic escolar de cicle superior d'educació primària, amb l'ús opcional d'un material complementari anterior a la realització de l'itinerari. Així, l'activitat consta de dues parts: un treball previ a l'aula i un recorregut urbà posterior.

El recorregut es planteja com una visita de descoberta, en la qual l'alumnat haurà d'observar, reflexionar, argumentar i deduir quins usos tenien alguns dels edificis que formen part de la història de l'antic poble de Sant Joan d'Horta.

A través d'aquesta activitat, l'alumnat podrà conèixer de primera mà la funció de l'arxiu com a garant de la documentació que es genera al districte, comprendre el valor dels documents com a testimoni patrimonial del passat i descobrir el passat en les façanes que encara ens acompanyen quan passegem pels carrers de l'antic poble de Sant Joan d'Horta. La finalitat és descobrir el caràcter i la identitat dels horts i reforçar el sentiment de pertinença.

1. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Realitzar un itinerari per descobrir el paisatge urbà i les empremtes que ens queden del passat.
- Reflexionar sobre la importància de conservar els documents, font de coneixement de la història i la tasca d'arxivers i arxiveres.
- Utilitzar i ampliar diferents nocions relacionades amb el temps passat i present.
- Conèixer la història de Sant Joan d'Horta a través d'alguns dels seus edificis més emblemàtics.
- Comprovar els canvis que s'han esdevingut al llarg del temps, especialment el pas del món rural al món urbà.
- Analitzar diversos tipus de documentació per tal de poder-la interpretar.
- Exercitar l'empatia històrica i establir relacions entre el passat i el present.
- Treure conclusions generals raonades a partir de la informació que proporciona l'arxiu i el treball desenvolupat.
- Participar de manera activa, reflexiva i crítica en interaccions comunicatives.
- Reflexionar sobre la importància de conservar els edificis del passat, que constitueixen les dades per al coneixement de la història.
- Utilitzar la llengua com a eina per construir coneixement, per comunicar-lo i per compartir-lo amb els altres.
- Valorar el patrimoni històric com a herència i llegat dels grups humans i manifestació de la seva riquesa i diversitat.

2. QUÈ CAL SABER ABANS DE FER L'ACTIVITAT?

Per aprofitar al màxim l'itinerari, proposem que prèviament l'alumnat treballi a l'aula alguns aspectes com ara els següents:

- Tenir una idea aproximada de què és un arxiu i com funciona.
- Haver parlat prèviament a classe de les fonts d'informació històrica.
- Haver explicat que actualment totes les accions humanes generen documents i que una part del conjunt d'aquesta informació va a parar a l'Arxiu.
- Tenir nocions de la ubicació del barri d'Horta.

3. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Conviure i habitar el món

- Situar etapes i fets de la història personal per entendre el pas del temps.
- Descriure canvis i continuïtats.
- Plantejar preguntes.
- Identificar evidències i treure conclusions.
- Utilitzar críticament fonts d'informació amb diferents tipus de suports, per observar i analitzar l'entorn.

Competències comunicatives

- Expressar idees i organitzar informacions de manera eficaç i intel·ligible.
- Comunicar idees i informacions de manera oral.
- Desenvolupar l'empatia mitjançant la comprensió de les accions humanes del passat.
- Utilitzar adequadament el vocabulari propi de les ciències socials per construir un discurs precís.
- Desenvolupar una actitud activa en relació a la conservació i preservació del patrimoni cultural, contribuint a donar-lo a conèixer.

Competències metodològiques

- Plantejar preguntes que siguin objecte d'investigació.
- Utilitzar habilitats per al tractament de la informació.
- Distingir entre informacions rellevants i anecdòtiques per copsar la intencionalitat dels missatges.
- Contrastar informacions a partir de fonts diverses.

Competències personals

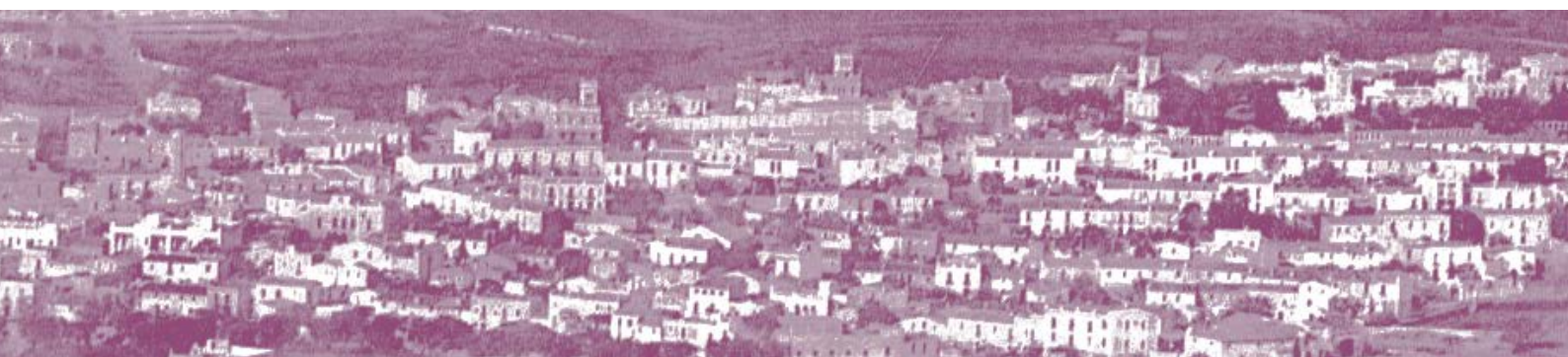
- Buscar els fonaments de la seva identitat.
- Desenvolupar habilitats personals que afavoreixin les relacions interpersonals.
- Saber argumentar de manera lògica i coherent les explicacions dels conceptes i els fenòmens estudiats.

4. CONTINGUTS DE CONCEPTES

- L'Arxiu Municipal del Districte d'Horta-Guinardó.
- Tipus de fonts d'informació.
- L'origen rural del poble de Sant Joan d'Horta.
- Les rieres d'Horta.
- La plaça de Santes Creus.
- El carrer d'Horta.
- Les cases modernistes dels estiuejants barcelonins.
- Les bugaderes d'Horta.
- D'altres oficis.
- Les entitats.
- La plaça d'Eivissa.

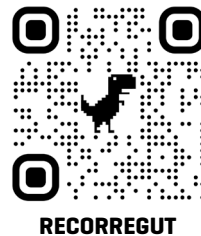
5. CONTINGUTS DE PROCEDIMENTS

- Seguiment d'un itinerari per descobrir el paisatge urbà i les empremtes que ens queden del passat.
- Situació en el temps i en l'espai de l'antic poble de Sant Joan d'Horta.
- Aplicació de conceptes bàsics sobre la història medieval, moderna i contemporània.
- Obtenció d'informació a partir de l'observació del patrimoni.
- Reconeixement d'elements decoratius en les façanes dels edificis.
- Anàlisi de l'estructura urbana de la ciutat.
- Descoberta d'elements patrimonials antics.
- Exercitació de l'empatia històrica i establiment de relacions entre passat i present.
- Treball amb fonts documentals.
- Valoració de la necessitat de protegir i preservar el patrimoni.

6. METODOLOGIA, DESENVOLUPAMENT I RECORREGUT

- És una activitat pensada per tal que els nois i noies participin activament en la construcció del seu propi coneixement a partir de l'observació, el raonament, la discussió i la interpretació dels vestigis històrics.
- És interessant que s'hagi treballat de manera prèvia amb les propostes d'activitats relacionades amb la documentació dels arxius. D'aquesta manera, l'alumnat podrà aplicar els coneixements adquirits durant la visita i podrà resoldre alguna de les qüestions que es poden haver plantejat durant la resolució de les activitats.
- Es tindran presents les necessitats del grup i s'adaptaran els continguts al nivell de coneixements previs copsats per part de l'educador/a durant la introducció de l'activitat. La metodologia que es portarà a terme serà participativa i activa. Durant el recorregut, l'alumnat no només observarà els edificis, sinó que reflexionarà sobre el seu ús, l'època i els canvis que ha experimentat al llarg del temps.
- El punt de trobada serà la plaça de Santes Creus. Les preguntes formulades ens permetran saber quins coneixements previs tenen. Seguidament iniciarem un recorregut urbà que ens portarà des de la plaça de Santes Creus, al carrer d'Horta, carrer del Vent, carrer de Feliu i Codina, carrer de Salses, carrer de la Rectoria, carrer de Chapí, carrer Alt de Can Mariner, carrer de Pere Pau i plaça d'Eivissa.

7. ACTIVITATS D'APRENTATGE

- Introducció per captar els preconceptes de l'alumnat.
- Recorregut urbà que ens portarà pels carrers d'una part de l'antic poble de Sant Joan d'Horta.
- Observació de les façanes dels edificis significatius.
- Observació i comparació amb documentació primària.
- Anàlisi d'elements presents en les edificacions per cercar-ne el possible ús que tenia en el moment de la seva construcció.
- Formulació d'hipòtesis partint de la recerca prèvia i a l'observació del patrimoni.
- Interpretació de dades gràcies al diàleg entre els participants.

8. RECURSOS I MATERIALS

- Guió de l'activitat per al docent.
- Quadern de propostes d'activitats prèvies per a l'alumnat.
- Fonts primàries a través de QR.

9. FITXA DE L'ACTIVITAT

- Nom de l'activitat: Un passeig pel poble de Sant Joan d'Horta
- Horari de les activitats didàctiques: per concretar
- Preu: Gratuït
- Durada total: 1 hora.
- Cicle educatiu: Cicle superior d'educació primària.
- Nombre d'alumnes: 25 alumnes per grup aproximadament.
- El docent haurà de ser-hi present durant l'activitat per acompanyar i supervisar el grup.
- Inscripcions: A través del telèfon 932 916 723 o del correu electrònic amdhg@bcn.cat
- Horari d'atenció al públic de l'arxiu: de dilluns a divendres de 9.00 a 14.00 hores.

10. CONSELLS PRÀCTICS:

- Cal procurar arribar-hi amb puntualitat.
- Cal vigilar molt durant el recorregut, ja que es tracta d'una visita urbana i ens desplaçem per carrers amb trànsit rodat.
- Cal animar l'alumnat a participar en totes les activitats de manera activa.
- Es poden portar càmeres fotogràfiques perquè es preveu que hi haurà moments en què l'alumnat podrà fer fotografies.
- Cal que el/la docent hi sigui present en tot moment durant el recorregut.
- És recomanable que es facin les activitats prèvies abans de fer la visita guiada.

GUIÓ PER AL DOCENT

**ITINERARI
PER A L'ALUMNAT
DE CICLE SUPERIOR
DE PRIMÀRIA**

**Ajuntament
de Barcelona**